

[venster sluiten](#)

deVerdieping Trouw

Denk aan het milieu. Denk na voor je print!

Mediation lost de vechtscheiding niet op

HOOGLERAAR FORENSISCHE PSYCHOLOGIE, UNIVERSITEIT MAASTRICHTFERKO

ÖRY, KINDERARTS PUBLIEKE GEZONDHEID

6-2-16 - 01:34

Mediation wordt gepropageerd als hét middel bij conflict- scheidingen. Ten onrechte, beweren Corine de Ruiter en Ferko Öry. De feiten onderzoeken is veel belangrijker.

Het kabinet is sinds een paar jaar zeer actief om de situatie van kinderen bij een vechtscheiding te verbeteren. Een terugkerend thema is mediation. Er ligt zelfs een wetsvoorstel voor verplichte mediation bij echtscheidingen, dat door een aantal politieke partijen wordt gesteund. Maar mediation werkt bij de meeste vechtscheidingen niet en kan gevaarlijk zijn.

Er bestaat een aantal hardnekkige mythen over conflictscheidingen. Die mythen domineren het debat en belemmeren effectieve oplossingen voor dit complexe probleem.

Ten eerste is er de mythe dat omgang met beide ouders altijd het beste is voor elk kind. Op basis van deze mythe is de echtscheidingswetgeving de afgelopen jaren gewijzigd. In 2009 werd het verplichte ouderschapsplan ingevoerd, waardoor ouders pas mogen scheiden als er een gezamenlijk opgesteld ouderschapsplan is overeengekomen. De invoering van dit ouderschapsplan heeft echter niet geleid tot minder vechtscheidingen, integendeel, stelt de jurist Marit Tomassen-van der Lans in haar proefschrift in 2015.

Een tweede mythe is het idee dat mediation helpt in het voorkomen van vechtscheidingen. Mediation wordt zelfs gepromoot als dé oplossing voor conflictscheidingen. Niets is minder waar. Het WODC concludeerde in 2015 dat "het voorbarig is om conclusies te trekken ten aanzien van effectiviteit van mediation en scheidingseducatie in het voorkomen van vechtscheidingen met het oog op het verbeteren van het welzijn van het kind en dat de bevindingen van de onderzochte studies niet bemoedigend zijn".

Uit recent onderzoek uit Noorwegen, waar sinds 1991 verplichte mediation bij wet is ingevoerd, blijkt dat bij 63 procent van de conflict-scheidingsparen de mediation vroegtijdig stopte zonder dat het tot concrete afspraken kwam, tegenover 12 procent van de 'normale' paren.

Feiten achterhalen

Een conflictscheiding is een ingewikkeld probleem waarbij sprake kan zijn van narcistische en borderline-persoonlijkeitsstoornissen bij één of beide ex-partners, een voorgeschiedenis van ernstig relationeel geweld, beschuldigingen en vermoedens van kindermishandeling, en ouders die het kind proberen te vervreemden van de andere ouder door kwaadsprekerij.

Voorafgaand aan enige vorm van hulp dienen de feiten achterhaald te worden, ook wel 'waarheidsvinding' genoemd. Dat dit vaak een reconstructie achteraf is, op basis van meerdere en verschillende informatiebronnen, doet daar niet aan af. Feitenonderzoek betekent onderzoek naar de voorgeschiedenis van geweld in de partnerrelatie, met een gestructureerde interviewmethode. De twee voormalige echtelieden worden ieder apart gesproken en wanneer er grote discrepanties bestaan tussen de verhalen van beiden, dienen ook andere informatiebronnen geraadpleegd te worden, zoals politiegegevens, medische dossiers, en gesprekken met personen uit het sociale netwerk.

Op deze wijze ontstaat inzicht in de aard van de machtsverhouding tussen de ex-partners, welke vormen van geweld er gespeeld hebben of nog spelen, of er sprake is van psychische of verslavingsproblemen.

Zonder gedegen feitenonderzoek naar geweld in de partnerrelatie door forensisch geschoolde professionals, kunnen de belangen van het kind in een conflictscheiding niet gewaarborgd worden. Ook als er door een van de ex-partners beschuldigingen geuit worden over kindermishandeling door de andere partner, zullen die feitelijk onderzocht moeten worden. Dat stelde overigens ook de Kinderombudsman al in het rapport 'Is de zorg gegrond?' uit december 2013. Ook de Inspectie voor de Gezondheidszorg uit in haar Jaarbericht over 2014 grote zorgen over het tekort aan waarheidsvinding binnen de jeugdzorg, inclusief de Raad voor de Kinderbescherming. Het is de hoogste tijd dat feiten in plaats van mythen leidend worden in de aanpak van conflictscheidingen in Nederland.

De Persgroep Digital. Alle rechten voorbehouden.